

Sejmovi. Dne 1. junija pri M. Devici v Brezju; dne 7. junija na sv. Gorah in na Slatini. —

Dopisi.

Od sv. Lovrenca v Pušcavi. (Srečna volitev.) Danes poročamo jako veselo novico. Dne 10. maja je bila tukaj volitev predstojništva za občino Kumen; župan je g. S. Lampreht, po domače Trnek, svetovalca sta pa J. Ladinik (Lakožič) in Peter Korman (Štefan); prvi je predsednik, druga dva sta pa odbornika bralnega društva. Lepše in sijajnejše bi se sedaj volitev ne bila mogla izvršiti.

Naši prusko-nemški nasprotniki — posebno, kar jih je bolj vroče krvi, — se nad tem nepričakovanim izidom kar penijo, pa tudi ne brez uzroka, kajti ves njih trud, prizadevanje in napenjanje, našo stranko podreti, ostalo je brez uspeha. Zlasti pa bi naš gosp. „gmajski šribar“ sedaj sladko počival na laviorikah, katera si je v svojem ljutem in zaslepljenem boju proti nam pribojeval, ko bi jih — o j neusmiljena osoda! — ne bila posmodila pravica in narodna zavednost tako močno, da menda nikdar več ne ozelené.

Uže pri volitvi občinskega odbora bil je napel vse svoje žile. Zbral je vse svoje moči, da svoji stranki, ki smo jo pri državnozbornski volitvi tako strašno potolkli in ki je odslej že obupavala, še enkrat pomore na „škripec“. „Le vkup, le vkup, uboga gmajna!“ je klical in razlegal se je ta klic po vseh kotih občine, in zbrala se je vsa, celo „črna vojska“.

Naša stranka sicer ni tako strašne sile imela, pa ko je slišala, kolike priprave delajo nasprotniki, zbrala se je tudi polnoštevilno ter je možko in neustrašeno stopila na bojišče. Nam sovražni „general-šribar“ je sicer s svojimi muhami delal dosti sitnob, pa vse vkup ni nič izdalo. Tako enega največjih kmetov ni bil hotel sprejeti v volilni zapisnik, in dotičnik je imel radi tega več nepotrebnih potov, troškov in pisanj. Še le, ko je okrajno glavarstvo reklo, da ni nobenega postavnega zadržka, da bi se ne smel sprejeti med volilce, vklonila se je vsegamogočna šribarjeva glava.

Pri volitvi odbora se je šribar obnašal, kakor da bi bil on vse, drugi pa ničle. On je odločeval o veljavnosti pooblastil, on si je povsod svojil prvo in slednjo besedo. Ko je prišel na vrsto varuh mladoletnega posestnika, ni smel voliti, češ, da se ne ve, je-li v istini varuh ali ne. To so sicer vsi drugi dobro vedeli, le g. šribar ima tako kratek pomnež, da ni vedel tega, če je prav on sam dotični dekret bil varuhu izročil. Ko je pa prišel pozneje drug varuh, o katerem je vedel, da voli z njegovo stranko, smel je voliti tudi brez dekreta.

To samooblastno obnašanje pri volitvi je pa vendar začelo nekaterim presedati. Eden se toraj oglasi in pritoži proti takej krivični in nezaslišani brezobzirnosti. Temu pristopi še drug volilec ter ga česne tako hudo, da kar obmolkne, kakor tisti, ki se je v jezik vgriznil. Od zdaj se je volitev mirno in redno vršila. Naši so slavno zmagali, nasprotniki pa grdo propadli, zato tudi nekateri izida volitve niti niso počakali, temveč so jo že popred pobrisali, in mogočni general ostal je skoraj sam na bojišču ter je milo tožil in grenke solze točil po svojej tako strašno pobiti, razbiti in razpršeni armadi. (Konec prih.)

Od Pake. (Veselo upanje in pa še drugo.) Ker se toliko od vseh strani o slani in njenih hudih nasledkih skoraj po vsem Avstrijskem poroča, bode marsikoga iznenadilo, ako sliši, da je nam skoraj po vsem prizanesla. Po večletnih slabih vinskih trgatvah se je letos toliko kabrnikov prikazalo, kakor jih že več let ni bilo. Če se to pomisli, in da se tukaj sosebnost čislana trsova sraga pridobiva, ki se kaj lahko in še prav po ceni prodaja, ni se čuditi, ako so vsega tega dobri ljudje veseli in Boga prosijo, naj bi jim to upanje vžiti dal. To bi se pa potem po stari meri njih kletičke napolnile. Uže je zlo vinska cena poskočila, ker domačega pomanjkuje, Bizeljčani in celo Haložani so kaj dragi ž njim. Seveda to priliko ponarejenec — ko bi ga šembre vzel — išče porabiti. Pravi domačini se ga še res branijo, kar jim bodi v pohvalo ali na sumu so nekaj že v Šoštaju. Ako je res, kaj, ko bi tudi ti, kateri in kolikor bi jih že bilo, takemu za naprej breco dali! Saj še imajo naši slovenski bratje pravo trsno kapljico. Treba je le poprašati se nekaj in dobi se. Bolje je voda, kakor ponareta žlorba. — Sadje se tudi zelo lepo kaže, to bo tudi nekaj. Suša je res huda, vendar bolj v korist goricam, kakor še v škodo njivam in travnikom. Nihče pa bi kaj ne djal, ko bi ga gredé dež napal — brez deževnika — in ga tako opral, kakor da bi v Pako padel. Huje že dela suša po večih ravnicah, skorej je gotovo, da bo seno šlo kvišku, živina pa dol. — Nek ptiček hodi ne samo na naše, ampak tudi sosednje cerkvene tružice kljuvat, kaj, ko bi ga na limance vjeli! Ako ne preneha, pa mu volka nastavimo, da ga tržanom v tičnjak pošljemo, naj ga oni naučijo ptuje blago pri miru pustiti, kajti mi potrebujemo darovani denar za cerkvene potrebe in siromake.

Z Dravskega polja. (Posnemanja vredno.) Dež. šolski svet res ne dá miru. Mi smo mu pa na njegovo vprašanje, kako čemo učiti se nemščine, tudi dali odgovor. V tem nismo gledali na to, ali mu bo po godu ali ne, pač pa smo imeli pravi namen šole in napredek

naših otrok pred očmi, kedar smo se zedinili za odgovor. Ker bi še kateri šolski sveti vtegnili biti v zadregi, kako bi naj enak odgovor dež. šolskemu svetu dali, zato Vam pošljem zapisnik naše seje. Naj si ga napravijo še drugod tako! Naš se glasi: „Zapisnik: seje krajnega šolskega sveta pri sv. Marjeti niže Ptuj, sklicane vsled dopisa slav. c. kr. okraj. šolskega sveta z dne 1. marcija, Ptuj št. 262, zavoljo učenja nemškega jezika v slovenskih ljudskih šolah. Celi odbor razun enega uda je pri seji, dne 21. marca t. l., svoje mnenje na ta način izrazil: Skušnja uči, da otroci zmorejo samo tedaj z uspehom napredovati, ako so v materinskem jeziku dovolj podučeni, da morejo v materinščini pravilno misliti in se pravilno izraziti. Zato naj se otroci v slov. ljudskih šolah začnejo nemški učiti še le v 5. letu in sicer kakor posebni predmet, in tako, da se starišem ali oskrbnikom otrok daje na prosto voljo otroke vpisati ali pa izbrisati, iz nemškega poduka, kakor bi to za potrebno spoznali. Vpisani otroci morajo se pošiljati k poduku nemškega jezika. Za ta poduk naj se odločijo dve, največ tri ure na teden, to pa zato, da se otrokom ne odvzame preveč časa za poduk v drugih predmetih.“

Iz Ljutomera, 5. majnika 1886. Društvo okrajne založnice v Ljutomeru imelo je 2. t. m. glavno letno sejo, pri katerej se je pretresoval in odobril račun za leto 1885. Društvo je na koncu leta 1884 imelo 287 udov, med tekom leta 1885 je iz društva izstopilo 15 udov, a pristopilo 34 tako, da na koncu leta 1885 šteje društvo skupaj 306 udov s 306 opravnim deleži, kateri deleži pa reprezentujejo svoto za 20394 gold. 96 kr. Na opravnih deležih z obrestmi vred je v računskem letu izplačano 861 gld. 41 kr., a vplačano 1895 gld. 78 kr. Vsled predloženega in potrjenega računa sprejelo se je leta 1885 v tekoči račun 101.493 gl. 92 kr., a izplačalo 90353 gld. 38 kr., toraj je na koncu leta blagajniški preostatek iznašal 11140 gl. 54 kr. Bilanca kaže imetja 144.116 fl. 79 kr., a dolgovi 143.990 gld. 1 kr., tedaj iz naša čisti dohodek 126 gld. 78 kr., kateri se pa je v pomnoženje rezervnega fonda določil.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Okoli srede meseca junija, brž ko ne po Telovem, naseli se vsa cesarska družina v Ischlu na Gorenjem Avstrijskem. — V drž. zboru razpravlja se načrt postave gledé delalskih zavarovalnic. Ta postava je za delalce v resnici dobrohotna in bode tudi dobrodejna za-nje, brž ko se vpelje. Osoda delalca in njegove družine bode z njo vsaj kolikor toliko gotova. Z njo pa zasluži

visoka vlada in vsa večina drž. zbora obilno zahvalo od strani delalcev. Zoper njo tudi nihče ne ugovarja v drž. zboru, izvzeti je le najnovejšo stranko — ultranemške može. Lete pa peče, ker je ni nemška liberalna stranka izprožila, da-si je imela veliko časa za-njo. Ko se ta postava sklene, pride še na vrsto predlog vlade o carinskih tarifih, potem pa se preneha drž. zbor do jeseni. — Naučno ministerstvo namerava šolnino na srednjih šolah znatno povišati. S tem upa doseči, da ne bodo ljudje svojih otrok v tolikem številu silili v te šole. Nam se zdi, da udarja ministerstvo s tako določbo prek meje, kajti sini ubožnih ljudi, izlasti kmetov potem res ne bodo mogli v te šole, starši po mestih pa bodo, ker jim ni skrbeti posebej za stanovanje in hrano, tudi slej, kakor prej svoje, morebiti ne najboljše otroke vanje tiščali. — Za Ogersko Gradišče ponuja se od konservativcev namestn. svetnik dr. Em. Kusy za poslanca. Ako zmaga, bo to za grofa Schönborna najsijajniše zadostenje, ultraliberalcem pa — dolg nos. — Predsednik c. kr. višje dež. sodnije v Gradcu, dr. Jos. vitez Waser pa predsednik c. kr. dež. sodnije v Celju, A. pl. Heinricher imata sedaj gledé pritožeb, ki se javljajo v čedalje večjem številu zavoljo porotnih sodeb v Celju, svojo težavo. Minister pravosodja, baron Pražak, terja gledé njih več luči, preden odgovori na vprašanje posl. dr. Foreggerja. — Novi predsednik c. kr. dež. sodnije v Celovcu, baron Mylius je svojim podložnim sodnikom izrekel imenitno besedo. „Sodnik, pravi, je zavoljo ljudstva, ne pa ljudstvo zavoljo jezika.“ Prav je to in mi menimo, da je tedaj dolžnost sodnika, da zna jezik ljudstva, s katerim občuje. A taki, ki bi znali slovenski, so pri nas čedalje reji, na Koroškem pa jih ni ali pa so le bele vrane. — Ministerstvo za notranje zadeve je na pritožbo hranilnice v Ljubljani izreklo, da ne smejo hranilnice sicer novih šol ustanavljati, a ne brani se jim take podpirati. No slov. šole vsled tega že ne bodo od ondašnje hranilnice videle le beliča. — Slov. podporno in bralno društvo v Gorici še tudi letos ne sme s svojim lepim banderom na svetlo. Gosposka se boji, da bi tega tamošnji Lahji ne trpeli. Ali bi pa tudi v nasprotnem slučaju, ko bi namreč Lahji kaj takega želeli, imela tako rahle živce gledé Slovencev, dvomi se močno. Za mestne volitve se zanimajo Slovenci v Gorici, toda malo jim je še upanja, da bi zmagali. — Mestno starešinstvo v Trstu je skopo — takrat, kedar gre za kakó slov. šolo. V Gropadi bilo bi take sila treba, to so šolske komisije same priznale, a starešinstvo nima za-njo denarja. Čitalnica v Trstu obhaja letos svojo 25letnico. Kakor jo poznamo, stoji na trdnih nogah in je bolj živa, kakor naša, v Mariboru, da-si je ta mati vseh drugih po slov. in drugih mestih. —